

gtft er altsaa gaaet op til omtrent det Ti-dobbelte; hele Forhøielsen er 83,000 Rb. Der er altsaa i det Hele en ikke ringe Ud-giftsforhøielse, idet disse Summer, jeg har an-givet, ville andrage omtrent en forøget Udgift af 305,000 Rb., saa at Besparselserne ikke — medmindre vi medtage den i den nærmeste Fremtid paa Veivæsenet forestaaende Besparselse — synes at ville kunne opveie de forøgede Udgifter, især naar man regnier Lønningstillægene, som ere bevilgede i disse 2 Aar. — Med Hensyn til Almnekskolevæsenet skal jeg dog, for at sup- plere Oversigten over dette Punkt, tillade mig at gjøre opmærksom paa, at de 92,000 Rb., som ere opførte paa den foreliggende Lov, paa ingen Maade give et fuldstændigt anskueligt Billede af, hvad der fra det Offentliges Side bidrages til denne Green af Underviisningen. For at faae et klart Blik derover, maae vi see hen til, hvad der ydes af de særlige Fonds, navnlig af Sorø Akademi. Af Sorø Akademi er der i Aaret 1856—57 ydet til Seminarie- væsenet 7000 Rb., for 1857—58 er der be- vilget 14,000 Rb. og for næste Finantsaar er der budgetteret 47,000 Rb. Til Bondehøi- skoler er der i det første Finantsaar bidraget 5000 Rb., og i de tvende næstpaafølgende, for 1857—58 og 1858—59, 10,000 Rb. i hvert; altsaa alene herpaa er der en Forhøielse af 45,000 Rb. fra 1856—57 til 1858—59, saa- ledes, at den hele forøgede Udgift til Almue- skolevæsenet bliver 128,000 Rb., eller, for at jeg skal nævne selve Summerne for Finantsaarene

1856—57 og 1858—59, saa er der i det første bevilget 21,000 Rb. og i det sidste 149,000 Rb.

Dette fører mig til kortelig at berøre de særlige Stiftelsers Fonds, der findes opførte i Finantslovens § 10. De befindes sig fortiden under særdeles gunstige Forhold, men det synes ogsaa, at der er rig Anvendelse for deres Midler. Jeg skal tillade mig at tage Univer- sitetet og Communitetet i Forening, idet de virke meget sammen, og der paa Finantsloven er henviist betydelige Udgifter til disse to In- stituter i Forening. Overskuddet af disse tvende Institutter var calculeret for 1856—1857 til 59,000 Rb., for det paafølgende Finantsaar til 88,000 Rb. og for Finantsaaret 1858—59 til 92,000 Rb.; men, efterat disse Overskud vare opstillede, er til Udredelse af disse hen- viist det Beløb, som udkræves til Dpførelsen af et Laboratorium og et Bibliothek; der er sat en Grændse, hvortil man ved Dpførelsen af disse to Bygninger maa gaae, og denne Grændse er, for disse to Bygninger i Fore- ning, 262,000 Rb. Sammenstille vi denne Udgift med det hele Overskud af alle 3 Aar, der udgjør tilsammen 239,000 Rb., saa ud- kommer der for Universitetets og Communitetets Bevkommende en Underbalance af 23,000 Rb., men jeg vil bemærke, at ifølge Anmærk- ningerne til Finantsloven for næste Finants- aar er der endvidere stillet i Udfigt en ikke ube- tydelig Udgift til et astronomisk Observatorium.